

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

6.1 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น
- 3) เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

6.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนกุตุคำ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งฝน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ที่กำลังเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 25 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

6.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1) กรอบแนวคิดในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ได้นำหลักการและรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการมาใช้ดำเนินการวิจัย รูปแบบดังกล่าวประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือขั้นการวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตการณ์ และการสะท้อนการปฏิบัติเพื่อสรุปหาข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไข แล้วนำไปปรับปรุงการดำเนินการทดลองในครั้งต่อไป เมื่อปฏิบัติครบวงจรการปฏิบัติวงจรหนึ่งๆ (4 ขั้นตอน) มีการปรับปรุงแล้วนำไปปฏิบัติในวงจรการปฏิบัติใหม่ ต่อไป

2) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ เก็บรวบรวมข้อมูลใช้รูปแบบการศึกษาเฉพาะกรณีและกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการประยุกต์เข้าด้วยกัน

6.4 ขั้นตอนการสร้างรูปแบบการสอน

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดและหลักการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
- 2) สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ในข้อที่ 1)
- 3) สร้างแผนการสอน รวมทั้งสิ้น 14 แผนการสอน
- 4) นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

6.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามลักษณะการใช้ได้ดังนี้

- 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ คือ แผนการสอน
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติ มีดังนี้
 1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านคำศัพท์
 2. แบบวัดเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
 3. แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู
 4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
 5. แบบสัมภาษณ์นักเรียน
 6. แบบประเมินผลการสอนในชั้นเรียน
 7. แบบบันทึกประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน

6.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ดำเนินการสอนตามรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้น มีการปรับปรุงระหว่างดำเนินการเป็นระยะๆ โดยใช้ข้อมูลสะท้อนการปฏิบัติซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยร่วมกันสรุป อภิปราย วิเคราะห์ จากข้อมูลแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน การประเมินการสอนของครู การสัมภาษณ์นักเรียน การบันทึกประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน การทำแบบฝึกหัด และการสังเกตของผู้วิจัยเอง
- 2) หลังสิ้นสุดการทดลองปฏิบัติให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านคำศัพท์ทั้ง 5 ฉบับ และตอบแบบวัดเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

6.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ความรู้ที่กำหนด ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลแบบวัดเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺

6.8 ผลการวิจัย

จากการดำเนินการทดลองสรุปผลการวิจัย แต่ละด้านได้ดังนี้

1) รูปแบบการสอนคำศัพท์ที่พัฒนาแล้วเป็นดังนี้

ขั้นนำ เริ่มจากการทบทวนคำศัพท์โดยใช้ภาพประกอบ การแสดงบทบาทสมมติ และอื่นๆที่เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ภาษา และบอกจุดประสงค์ในการเรียนก่อนที่จะสอนเนื้อหาใหม่

ขั้นสอน เริ่มสอนคำศัพท์จากการฟัง การออกเสียง ความหมาย การอ่าน การสะกด การคัด การเขียน และการฝึกใช้ภาษาเป็นกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร เช่น บทบาทสมมติ การสนทนา การปฏิบัติตามคำสั่ง โดยเริ่มฝึกจากกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย ฝึกเป็นคู่และรายบุคคลโดยสอดแทรกเกม การแข่งขันระหว่างกลุ่มเพื่อสร้างความสนใจ

ขั้นสรุป ครูใช้คำถามเพื่อให้ให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตและสรุปบทเรียนด้วยตนเองโดยครูคอยให้คำแนะนำ

ขั้นวัดและประเมินผล ใช้แบบทดสอบวัดทักษะ การฟัง การอ่าน การเขียน และความเข้าใจ ส่วนทักษะการพูด ใช้การสังเกตการปฏิบัติ โดยการจับคู่สนทนาหน้าชั้นเรียนทีละคู่

2) ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและความเข้าใจคำศัพท์ผ่านเกณฑ์ความรู้ที่กำหนด คือร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

3) เจตคติของนักเรียนต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี

4) ผลการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการดำเนินการทดลอง พบว่าวิธีการดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยทราบจุดบกพร่องของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถปรับกิจกรรมได้ตรงจุดที่เป็นปัญหา นักเรียนมีความพอใจที่ได้มีส่วนร่วมในการปรับกิจกรรม ส่วนผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้รับทราบหลักและวิธีการสำหรับแก้ปัญหการเรียนการสอน

และยังพบว่าเครื่องมือที่ใช้เก็บรายละเอียดข้อมูลจากการปฏิบัติการได้ดี คือ แบบสังเกตพฤติกรรม การสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน

6.9 อภิปรายผล

การพัฒนาแบบการสอนคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารผลที่ได้คือ นักเรียนส่วนมากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ผลดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้ถึงการพัฒนา ซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการปรับปรุงข้อบกพร่องระหว่างการทดลองเป็นระยะๆ

2) การสอนโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารจัดได้หลายลักษณะ เช่น การอภิปราย เกม การแสดงบทบาทสมมติ การสนทนา การซักถามซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และความเข้าใจคำศัพท์ มีการใช้สื่อการสอนประกอบ การทำกิจกรรม เช่น รูปภาพ แผนภูมิ นักเรียนได้ฝึกใช้ทักษะภาษาเป็นกลุ่ม เป็นคู่ และรายบุคคล ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนผ่านเกณฑ์ความรู้ที่กำหนด ผลจากการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพร สรรบล (2532) วารุณี สุภักดิ์ (2530) สันทัศน์ หอมสมบัติ (2534) Mealey Donalynn (1989) และ Tsuchiya Marie Hase (1989) ซึ่งบุคคลดังกล่าวได้ทำการวิจัยการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยการใช้ เกม บทบาทสมมติ การอภิปราย และการใช้บัตรคำประกอบการสอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้น

ด้านเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมการสอนดังกล่าว ส่วนหนึ่งจะเป็นเกมฝึกใช้ภาษา นักเรียนได้เล่นเกมทุกชั่วโมง เป็นสิ่งที่นักเรียนชอบและอีกประการหนึ่ง ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับตนเองกับนักเรียน และมีการสร้างความคุ้นเคย ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดวงเดือน แสงชัย (2533) ที่กล่าวว่า การสอนเด็กเริ่มเรียนการสร้าง ความคุ้นเคยและสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรจะทำให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน

3) ผู้สอนมีการปรับปรุงแก้ไขทั้งในด้านพฤติกรรมการสอนและบุคลิกส่วนตัวจึงมีผลทำให้

การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิพย์วัล มาแสง (2532) ที่กล่าวถึง บทบาทและหน้าที่ของครูในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ครูจะต้องไม่เป็นผู้สอนแต่จะต้องเป็นคน คอยแนะนำ ช่วยเหลือ สังเกตและจดจำปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปปรับปรุง และพัฒนาการเรียน การสอนในโอกาสต่อไป และยังสอดคล้องกับแนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ Kemmis และ Mc Taggart (อ้างถึงใน ยาวใจ พงษ์บริบูรณ์ 2537) ที่กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งประสิทธิภาพของการทำงานให้ดีขึ้น โดยการปรับปรุงข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น ระหว่างการดำเนินการ

4) ในส่วนผู้เรียน จากข้อมูลการสัมภาษณ์และจากการเขียนบันทึกประสบการณ์การเรียน วิชาภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนมีความสนุกสนานกับการเรียน พอใจและยินดีเข้าร่วมกิจกรรมที่ ผู้วิจัยจัดให้ มีความกล้าและมั่นใจในการทำกิจกรรม ทั้งนี้เพราะกิจกรรมเพื่อการสื่อสารเป็น กิจกรรมที่นักเรียนต้องได้แสดงออกถึงความสามารถในการใช้ภาษา ผลดังกล่าวสอดคล้องกับ แนวคิดของ ดวงเดือน แสงชัย (2533) ที่กล่าวถึงการสอนภาษาอังกฤษแก่เด็กเริ่มเรียนว่า การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กเริ่มเรียนถ้าหากครูสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น ที่จะเรียนแล้วนักเรียนจะประทับใจและเรียนด้วยความสนุกสนาน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Emillow G Gortez (อ้างถึงในสุมิตรา อังวัฒนกุล, ม.ป.ป.) ที่กล่าวว่ารูปแบบของกิจกรรม เพื่อการสื่อสาร นักเรียนจะต้องได้ใช้ภาษาและปฏิบัติจริง จึงจะทำให้เกิดความสนุกสนาน

6.10 ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาแบบการสอนคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ ที่จะเพิ่มคุณภาพความสามารถในการ เรียนของนักเรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สื่อ เทคนิค และกิจกรรมต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญมาก จากการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ขั้นตอนการดำเนินการสอนคำศัพท์โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารในแต่ละชั่วโมง ควรสอนให้ครบทุกทักษะและควรมีกิจกรรมให้นักเรียนได้อ่านประโยค หรือเรื่องราวด้วยเพราะ จากการวิจัยพบว่านักเรียนไม่สามารถอ่านประโยคและเรื่องราวได้อาจเป็นเพราะช่วงระยะเวลา ทำการทดลองสั้นซึ่งการอ่านเป็น เรื่องหรือเป็นประโยคต้องอาศัยเวลาพอสมควร

2. ในทุกชั่วโมงควรให้นักเรียนได้ฝึกเขียนตัวอักษร คำศัพท์ และประโยคตามเส้นประ

ทุกครั้ง จะช่วยให้นักเรียนจำตัวอักษร และคำศัพท์ได้เร็วขึ้น

3. ควรมีตัวอย่างประกอบการทำงานแบบฝึกหัดเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ จะทำให้นักเรียนทำงานแบบฝึกหัดเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด

4. การจัดทำเอกสารสำหรับใช้สอนเด็กเริ่มเรียนไม่ควรใช้เครื่องพิมพ์ในการพิมพ์ ควรเขียนด้วยลายมือ เพราะจากการทดลองพบว่านักเรียนมีปัญหาในการอ่านตัวอักษร เช่น ลักษณะของตัวอักษร "ง" ในเครื่องพิมพ์และที่เขียนบนกระดานจะมีลักษณะแตกต่างกัน

2) ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการนำรูปแบบและวิธีการทดลองครั้งนี้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในระยะเวลาที่ยาวขึ้นกว่าเดิมอย่างน้อย ประมาณ 1 ภาคการศึกษา

2. ควรมีการนำรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการไปใช้ในการพัฒนาการสอนวิชาต่าง ๆ และควรมีการทดลองกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ

3. การใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองปฏิบัติการควรพิจารณาเลือกใช้เครื่องมือที่สามารถเก็บรายละเอียดข้อมูลการปฏิบัติการได้จริง เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม การสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แบบบันทึกประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน เนื่องจากการใช้เครื่องมือมากเกินไปอาจทำให้เสียเวลาและไม่คุ้มค่า